

EVANKELIUMI Mark. 1: 14–15

Kun Johannes oli vangittu, Jeesus palasi Galileaan ja julisti Jumalan evankeliumia. Hän sanoi: ”Aika on täyttynyt, Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Kääntykää ja uskokaa hyvä sanoma!”

SAARNA

Osaisitko kertoa kristinuskon ydinsanomana lyhyesti, yksinkertaisesti ja selkeästi ihmiselle, joka ei tiedä siitä ennestään mitään – ja vieläpä yhdellä jalalla seisten? Tällaisen kuvitteellisen tehtäväksi annan muistan joskus kuulleen. Kuinka siis tiivistää sanottava yksinkertaiseen ja ymmärrettävään muotoon? Siihen meitä opastaa tämän päiväinen evankeliumiteksti Markukselta. Lyhyesti ja selkeästi evankelista kertoo Jeesuksen julkisen toiminnan alkamisesta, Jeesuksen tehtävästä ja sanomasta. Siinä ei ole mitään ylimääräisiä sanoja eikä selityksiä. Se kertoo siitä, miten Jumala lähestyy ihmisiä ja kutsuu Jeesuksen kautta uskomaan hyvä sanoma. Se on kuin otsikko koko evankeliumille.

Lyhyestä ilmaisusta ainakin lapsi pitää, koska ei jaksa tai pysty kuuntelemaan käsitteellistä tai pitkää puhetta. Minäkin olen perimätiedon mukaan sanonut jumalanpalveluksen jälkeen vanhemmilleni, että *nyt oli minun mieleni mukainen saarna*. Se oli sitä siksi, että saarna oli sillä kertaa normaalia lyhyempi enkä siis ehtinyt pitkästyä. En ehkä ymmärtänyt saarnasta mitään, mutta jollakin tasolla tulin kuitenkin puhutelluksi. Evankeliumin ilosanoma kohtasi minut sanoman lyhydessä.

Muistan vuosikymmenien takaa myös toisenlaisia saarnoja, joissa puhuja jäseni sanottavansa selkeisiin osiin: *Ensimmäiseksi, toiseksi jne.* Ongelmaksi muodostui kuitenkin se, että siirryttäessä toiseen tai kolmanteen osioon olin jo unohtanut, mikä olikaan se ensimmäinen tai edeltävä asia. Jäsennys oli vain puhujan mielessä. Aikanaan saarnojen tuli myös kestää vähintään 40 minuuttia. Siinä oli tehtävää niin puhujalle kuin kuulijalle. Saarnan ymmärtämisen kannalta on myös tärkeää kuunnella päivän evankeliumiteksti. Jos se on kovin pitkä, ajatukset lähtevät helposti harhailemaan. Luenpa tämän lyhyen evankeliumitekstin siis vielä kerran: *Kun Johannes oli vangittu, Jeesus palasi Galileaan ja julisti Jumalan evankeliumia. Hän sanoi: ”Aika on täyttynyt, Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Kääntykää ja uskokaa hyvä sanoma!”*

Näin Markus on evankeliuminsa alussa yksinkertaistanut, editoinut ja lyhentänyt Jeesuksen varhaisen julistuksen sisällön. Siitä tuli selkokieltä, ymmärrettävää, kohti käypää ja kutsuvaa. Tiedämme toki muista yhteyksistä, että Jeesuksen olemus ja persoona vangitsi kuulijat, sillä *hän puhui niin kuin se, jolla on valta eikä niin kuin heidän kirjanoppineensa*. Näinhän evankeliumit todistavat. Jeesuksen puheissa ja teoissa kuului ja näkyi ihmisiä rakastava Jumala, joka etsimällä etsii kaikkia kadonneita, eksyneitä tai langenneita. Tällaisia ihmisiä sen ajan hurskaat, fariseukset ja kirjanoppineet, pyrkivät kaikin tavoin välttelemään.

Luukas evankeliumissaan kertoo Jeesuksen julkisen toimintansa alkaessa astuneen kotikaupunkinsa Nasaretin synagogaan. Siinä kertomuksessa on draamaa ja jännitystä. Jeesus nousi lukemaan ja hänelle ojennettiin profeetta Jesajan kirja. Jeesus valitsi sieltä seuraavan kohdan: *Herran henki on minun ylläni, sillä hän on voidellut minut. Hän on lähettänyt minut ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman, parantamaan ne, joiden mieli on murtunut, julistamaan vangituille vapautusta ja kahlituille kahleitten kirpoamista, julistamaan Herran riemuvuotta, päivää, jona Jumalamme antaa palkan. Hän on lähettänyt minut lohduttamaan kaikkia murheellisia... Jes. 61*

Käärityään kirjan kokoon hän istuutui ja *kaikkien synagogassa olevien silmät olivat häneen kiinnitetyt*, niin kuin edellisessä raamatunkäännöksessä hieman kankeasti, mutta ilmeisen sanatarkasti ilmaistiin. Jeesuksen maine oli jo kiirinyt kaikkialle ja niin häntä ja hänen sanojaan seurattiin erityisellä tarkkaavaisuudella. Jeesus alkoi puhua sanoen: *”Tänään, teidän kuultenne, on tämä kirjoitus käynyt toteen.”* Jeesus ei profeettojen tavoin julistanut riemuvuoden ja pelastuksen päivän olevan tulossa vaan että se on läsnä tässä ja nyt. Se toteutuu hänessä ja hänen toiminnassaan. Voimme kuvitella synagogan ilmapiirin ja sähköisen tunnelman. Evankeliumi ei kerro tai väitä, että kuulijat uskoivat profetian toteutuneen, mutta *kiittelivät häntä ja ihmettelivät niitä armon sanoja, joita hänen huuliltaan lähti*. Jatkaessaan evankeliumia Luukas kuitenkin kertoo tilanteen johtaneen kohta välirikoon Jeesuksen ja kuulijoiden välillä. Näin Jeesus koki ja tunsu konkreettisesti sen, *ettei kukaan ole profeetta omalla maallaan*.

Mutta mitä olivat ne armon sanat, joita kuulijat kaipasivat ja vastaanottivat? Jesajan kirjan profetian mukaisesti Jeesus asettui köyhien, sorrettujen ja heikkojen puolelle, niiden puolelle, joilla ei ollut auttajaa eikä puolustajaa. Vangittujen ja sorrettujen vapauttaminen oli armon sanaa myös kaikille niille jotka olivat erilaisten huolten tai murheiden painamia ja sitomia, myös niille, jotka olivat synnin kahleissa. Jeesus tuli lohduttamaan kaikkia murheellisia.

Ovatko nämä sanat armon sanoja yhä tänä päivänä? Mihin me tarvitsemme apua, lohdutusta tai tukea? Mihin tarvitsemme armoa? Mitä me huokaamme? Mitä kaipaamme? Ihmisen arki on usein selviytymiskamppailua erilaisten haasteiden, suoriutumisen ja vuorovaikutuksen alueilla. Miten jaksan aamusta iltaan, miten saan yöni nukuttua, miten selviän kasvattajana, puolisona, työttömänä, huolten painamana? Mistä löytäisin mielekkyyttä arkeen, valoa pimeyteen?

Vastaako Jeesuksen julistus yhä näihin kipuihin ja kysymyksiin? Jeesuksen sanat ja teot kertovat siitä, että hän tuntee, mitä on olla ihminen. Hän lähestyy jokaista, joka kaipaa elämäänsä uutta suuntaa. Hän lähestyy jokaista toivonsa menettänyttä, voimatonta, uskossaan heikkoa, petettyä tai pettänyttä. Jumalan tavoin hän katsoo ihmisen sisimpään, tuntee kaikki kivut ja harha-askeleet ja tahtoo auttaa. Se, että toinen tuntee, tietää ja silti välittää, se on armoa! Tätä varten on Kristuksen kirkko olemassa. Me tarvitsemme kipeästi niitä lähimmäisiä, jotka ovat Jeesuksen tavoin välittämässä Jumalan rakkautta sydäimestä sydämeen. Rakkauden kerjäläisinä voimme silti olla enkeleitä toinen toisillemme.

Ihmiseksi syntynyt Vapahtaja ymmärtää ja näkee ihmisen syvimmat salaisuudet ja ahdistukset, hän tietää, mitä kahleita minulla ja sinulla on. Kaikille meille Jeesus sanoo: *Jumalan valtakunta on tullut lähelle*. Minun lähelleni! Sinun lähellesi! Mitä hän sanoo seuraavaksi: *Kääntykää ja uskokaat hyvä sanoma!* Kääntyminen on hyvä sana. Jos pysyn selin, en voi kääntyä. Jos suljen korvat, en voi kuulla. Jos pidän kiinni kahleistani, en pääse niistä irti. Silti kääntyminen ei ole minun tekoni tai suoritukseni. Sehän on vastaus siihen, että joku on tullut lähelle ja kutsuu minua. Kääntyminen on vastaus Jumalan kutsuun. Se on mielenmuutosta, ajattelun muutosta, havahtumista siihen, että tähän pimeyteen voi sittenkin tulla valoa minun ulkopuoleltani ja minusta riippumatta.

Pääsiäisvirressä toistuvat sanat: *Läpi lukkojenkin Herra Jeesus tulla voi*. Jumala ei pakota ketään yhteyteensä, sillä Hän on rakkaus. Hän kutsuu ja odottaa, sillä Hän haluaa ihmisen parasta. Tässä samassa rakkauden hengessä kuulemme ja luemme myös apostoli Paavalin sanat: *Jumalan työtovereina me vetoamme teihin: ottakaa Jumalan armo vastaan niin, ettei se jää turhaksi!*

Laulu Petri Laaksonen: Valon hymni

Jossain on maa ihmeellinen, pienet ja heikot löytävät sen.
Jossain on maa täyttymyksen, rakkaus puhdas uskollinen.
Jossain on maa oikeuden, sorretut lyödyt löytävät sen.
Jossain on maa lempeyden, on koti lämmön, lohdutuksen.

Väistyä saa yö lohduton kirkkaus suurin luonamme on.
Hän parantaa, hän lohduttaa, Kristuksen luona on valon maa.

Jossain on maa yhteyden, hyljätyt, orvot, löytävät sen.
Jossain on maa turvallinen, rakkaus peittää kärsimyksen.

Väistyä saa yö lohduton kirkkaus suurin luonamme on. Hän parantaa, hän lohduttaa, Kristuksen luona on valon maa.

Jossain on maa armahduksen, syntiset, kurjat löytävät sen.
Jossain on maa luottamuksen, anteeksianto täydellinen.

Väistyä saa yö lohduton kirkkaus suurin luonamme on. Hän parantaa, hän lohduttaa, Kristuksen luona on valon maa.